

Priznavanje stranih diploma

Ukoliko želite da u Švajcarskoj započnete obrazovanje ili usavršavanje, ili čak da se zaposlite, morate prvo da uradite profesionalnu orijentaciju i procenite vaš položaj na tržištu rada. Pri tome je potrebno da uporedite diplome i svedočanstva iz vaše zemlje porekla sa zahtevima u Švajcarskoj.

Završili ste obrazovanje u vašoj domovini i stekli diplomu, završno svedočanstvo ili drugi certifikat, dobili ste potvrdu ili uverenje? Imate mogućnost da proverite dokument i saznate koliko on «vredi» u Švajcarskoj.

Na taj način, poslodavac može lakše da proceni da li ste pogodni za radno mesto: procena nije garancija za dobijanje radnog mesta, ali vaše šanse na tržištu rada rastu. Pored toga, obrazovne institucije mogu da provere da li ispunjavate uslove za obrazovanje ili usavršavanje. Možda je potrebno da se doškolujete u određenim oblastima kako biste stekli državnu diplomu.

U zavisnosti od obrazovne oblasti, u Švajcarskoj postoje razne službe koje potvrđuju vaš obrazovni, poslovni ili stručni nivo, te vrše postupak za priznavanje diplome ili svedočanstva. Većina dole navedenih internet stranica sadrži informacije na nemačkom, francuskom i italijanskom, a ponekad i na engleskom jeziku.

Visokoškolske diplome

Nadležan je Savet direktora švajcarskih visokih škola:

<https://www.swissuniversities.ch/fr/services/reconnaisanceswiss-enic>

Visoke škole strukovnih studija i univerziteta odlučuju o tome da li će vaša matura, stručna matura ili poslovna matura biti priznata za konkurisanje na studije.

Diplome o stručnom obrazovanju i strukovnih studija

Za oblast stručnog obrazovanja (socijalni rad, industrija, zanatstvo, trgovina, ekonomija, ugostiteljstvo, ekonomika domaćinstva, uslužne delatnosti itd.) nadležan je Državni sekretarijat za obrazovanje, istraživanje i inovacije:

www.sbf.admin.ch > formation > reconnaissance des diplômes étrangers

Na veb-sajtu možete naći i spisak institucija koje poseduju kompetentnost da vam odgovore na pitanja o priznavanju diploma. Radi se uglavnom o diplomama iz oblasti tehnike i informacione tehnologije, arhitekture, građevinarstva i planiranja, hemije i biologije, poljoprivrede i šumarstva, ekonomije i uslužnih delatnosti, dizajna, socijalnog rada, muzike, pozorišta i drugih umetnosti i primenjene lingvistike.

Kriterijumi za priznavanje:

- Uključujući i obavezno školovanje, vaše obrazovanje je trajalo isto kao i obrazovanje u Švajcarskoj sa kojim se poredi.
- Obrazovanje je pored školske nastave obuhvatalo i praktičan rad.
- Potrebno je da ste na završetku obrazovanja polagali završni državni ispit.
- Vaša profesija mora da postoji i u Švajcarskoj i da se odnosi na struku koja je regulisana Zakonom o stručnom obrazovanju.
- Potreban vam je dokaz da vladate jezikom na određenom nivou (CECRL: B2 do C2).

UE/AELE

Švajcarska i zemlje članice UE/AELE uzajamno priznaju obrazovanja koja su regulisana državnim zakonodavstvom. Državni sekretarijat za obrazovanje, istraživanje i inovacije informiše o nadležnim službama i o postupku priznavanja kvalifikacije.

Regulisane profesije

U Švajcarskoj postoje brojna zakonski regulisana zanimanja, za koja vam je potrebno zvanično priznanje kako biste mogli da radite u vašoj struci. Radi se pre svega o zdravstvu, prosveti, socijalnom radu ili pravnim zanimanjima. Primeri: građevinski inženjer, inženjer geomatike, advokat, socijalni radnik, nastavnik, logoped, lekar, stomatolog, veterinar, apotekar itd.

Nadležne službe:

Zdravstvo

Vanuniverzitetske profesije (npr. zdravstveni negovatelj, fizioterapeut, nutricionista): Crveni krst Švajcarske www.redcross.ch

Univerzitetske profesije medicine (npr. lekar, stomatolog, veterinar, apotekar): Državna uprava za zdravstvo www.bag.admin.ch

Psiholog: Komisija za psihološke profesije psyko@bag.admin.ch

Osteopata: Savet kantonalnih ministara za zdravstvo www.gdk-cds.ch

Prosveta: Nastavnik, specijalni pedagog, logoped, terapeut za psihomotoriku: Švajcarski savet kantonalnih ministara za prosvetu www.cdip.ch

Obuka učenika za vreme stručnog obrazovanja: Kantonalna služba za stručno obrazovanje www.csfp.ch

Pravo: Kantonalni sudovi. Na veb-sajtu www.swissuniversities.ch možete preuzeti spisak nadležnih organa za pravne oblasti.

Tehnika: Propisi za arhitekta i inženjere se razlikuju od kantona do kantona. Informacije možete dobiti na internet stranici www.swissuniversities.ch.

Inženjeri geomatike se moraju upisati u geodetski registar. Informacije na stranici www.cadastre.ch.

Ekonomija: Ugostiteljstvo: Služba za rad kantona u kojem je predviđeno otvaranje ugostiteljskog objekta: www.ch.ch

Revizor, stručnjak za reviziju: Državna služba za nadzor nad obavljanjem revizije www.rab-asr.ch.

Socijalni rad: Nadležni organ za profesiju socijalnog radnika je Državni sekretarijat za obrazovanje, istraživanje i inovacije: www.sbf.admin.ch.

Samostalnost: Kantonalna služba za rad www.ch.ch.